

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium Teie 24.11.2015 nr 2-3/15-00603/001
Meie 21.12.2015 nr 10-1/199-1

Eelnõu kooskõlastamine

Eesti Maaomavalitsuste Liit ei pea võimalikuks kooskõlastada Vabariigi Valitsuse määruse „Teenuste korraldamise ja teabehalduse alused“ eelnõu järgmistel põhjustel.

1. Eelnõu kehtestatakse Vabariigi Valitsuse seaduse § 27 lõike 3 ja arhiiviseaduse § 6 lõike 2 alusel. Eelnõu § 1 lg 2 kohaselt kohaldatakse määrust valitsusasutustele ning lõike 4 kohaselt peatükis 4 sätestatud kohaldatakse kõigile avalikke ülesandeid täitvatele asutustele ja isikutele.

Vabariigi Valitsuse seaduse § 27 lg 3 kohaselt on Vabariigi Valitsusel volitus anda määrusi valitsusasutuste ülesehituse, asjaajamise ja töö korraldamiseks, samuti teenistusliku järelevalve teostamiseks. Arhiiviseaduse § 6 lg 2 kohaselt võib Vabariigi Valitsus kehtestada määrusega avalikke ülesandeid täitvate asutuste ja isikute dokumendihalduse alused. Arhiiviseaduse § 6 lg 1 kohaselt avalikke ülesandeid täitev asutus või isik peab tagama avaliku ülesande täitmise käigus loodud või saadud dokumentide või arhivaalide säilimise ja kasutatavuse seadustega või nende alusel kehtestatud õigusaktidega sätestatud tähtaja jooksul või Rahvusarhiivile üleandmiseni. Arvestades ülaltoodut, saab määrust kohaldada kõigile avalikke ülesandeid täitvatele asutustele ja isikutele (peale valitsusasutuste) üksnes ulatuses, milleks annab volituse arhiiviseaduse § 6 lg 2, ehk teisisõnu kehtestada dokumendihalduse alused, arvestades § 6 lõikes 1 sätestatud kohustust avalikke ülesandeid täitvale asutusele või isikule.

Eelnõu 4.peatükiga aga reguleeritakse kogu teabehalduse korraldamist, mis ka eelnõu enda § 3 kohaselt on laiem mõiste kui dokumendihaldus, määratletuna lõike 4 kohaselt teabehalduse alategevusena.

Seega ei ole eelnõu koostamisel järgitud volitusnormi ulatust, eesmärki ja sisu. Samuti märgime, et sätestades küll eelnõu § 1 lõikes 4 ainult 4.peatüki kohaldamise avalikke ülesandeid täitvatele asutustele ja isikutele, on 4.peatükis endas mitmeid viiteid eelnõu eelnevatele paragrahvidele, mistõttu jääb tegelikult ebaselgeks määruse kohaldamise ulatus nimetatud asutustele ja isikutele.

Arvestades eelnevat, teeme ettepaneku sätestada eelnõus selgelt ja kooskõlas seadusega nõuded avalikke ülesandeid täitvatele asutustele ja isikutele. Kaaluda võiks ka selguse huvides eraldi määruse kehtestamist arhiiviseaduse § 6 lõike 2 alusel.

2. Eelnõuga sätestatavad nõuded puudutavad kohaliku omavalitsuse töökorraldust, millesse saab sekkuda põhiseaduse kohaselt üksnes seaduse alusel ja seadusega ettenähtud ulatuses ning riiklik reguleerimine kujutab endast enesekorraldusõiguse riivet, mis peab olema õigustatav legitiimse eesmärgi ja selle saavutamiseks rakendatavate meetmete proportsionaalsusega. Eelnõust ega seletuskirjast aga ei

selgu, kas nimetatud küsimusi on üldse analüüsitud eelnõu koostamise käigus. Kuna eelnõu ületab seadusega antud volituse ulatuse, on tegemist sekkumisega kohaliku omavalitsuse enesekorraldusõigusesse ilma seadusliku aluseta.

3. Eelnõu ei ole kooskõlas Vabariigi Valitsuse 22.12.2011 määruse nr 180 „Hea õigusloome ja normitehnika eeskiri“ nõuetega, sh § 52 lõikega 1 („Määruse eelnõu peab olema kooskõlas Eesti Vabariigi põhiseadusega, teiste seadustega, Euroopa Liidu õigusega, rahvusvahelise õiguse üldtunnustatud põhimõtete ja normidega ning Eesti Vabariigi välislepingutega“ ja §-ga 53 („Määruse eelnõu sisu peab olema kooskõlas seaduses või seaduses ja Euroopa Liidu õigusaktis sätestatud volitusnormi piiride, mõtte ja eesmärgiga. Määruse eelnõu ei tohi kitsendada ega laiendada volitava seaduse või Euroopa Liidu õigusakti sätteid.“)

4. Seletuskirjas puudub analüüs määruse rakendamise kaasnevatest tegevustest ja kuludest kohalikele omavalitsustele.

Kohaliku omavalitsuse üksusele lisakulude sätestamisel tuleb eelnõu koostamisel kavandada nimetatud lisakulude katteallikad.

5. Lisame, et eelnõu tervikuna vajab ülevaatamist regulatsioonide rakendatavuse seisukohalt, kuna sisaldab nii ebamääraseid kui ka mitmetitõlgendatavaid regulatsioone, alates mõistete määratlustest kuni erinevate seaduste regulatsioonide valikulisele ülekordamiseni ja pigem juhendmaterjali sisu omavate juhiste sätestamiseni õigusnormidena.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Ott Kasuri

EMOLi tegevdirektor